

PISMO ZARZĄDU REGIONU ZAGŁĘBIE MIEDZIOWE NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

APEL Nr 1 XXXI KZD ws. uznania roku

2024 Rokiem Błogostawionego Księdza Jerzego Popiełuszki

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” apeluje do Parlamentarzystów RP o ustanowienie roku 2024 Rokiem Błogostawionego Księdza Jerzego Popiełuszki. W 40. rocznicę porwania i mordu Błogostawionego Księdza Jerzego, patrona NSZZ „Solidarność”, Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” wyraża ogromną wdzięczność orędownikowi Prawdy i Solidarności za jego zaangażowanie i bezinteresowną pomoc dla ludzi krzywdzonych, represjonowanych przez władze komunistyczne, za wierność Kościołowi i Ojczyźnie, za które oddał życie.

Szkolenia

Szkolenie Księgowość podstawowej jednostki organizacyjnej Związku

W dniach 4-5 grudnia br. członkowie Solidarności z organizacji w: Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Legnicy, Adler Pelzer Poland S.A., KGHM Metraco S.A., Lear Corporation Poland II Sp. z o.o. Oddział w Legnickim Polu, Spreadshirt Manufacturing Polska Sp. z o.o. w Legnicy, Oświaty w Głogowie, Nadleśnictwa Chocianów, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lubinie, Energetyki Sp. z o.o. w Lubinie, Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych CUPRUM, ZUKiTP Sp. z o.o. w Chocianowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Złotoryi, w PKP CARGO S.A. Legnica Dolnośląski Zakład Spółki we Wrocławiu i Viessmann Technika Grzewcza Sp. z o.o. w Legnicy uczestniczyli w szkoleniu Księgowość podstawowej jednostki organizacyjnej Związku. Program szkolenia obejmował takie zagadnienia jak m.in.: sporządzanie planu budżetu oraz sprawozdania finansowego składającego się z rachunku wyników, bilansu i informacji dodatkowej, a także prowadzenie dokumentacji księgowej. Szkolenie przeprowadzili Lidia Marszałek – księgowa Regionu, Aneta Mazur sekretarz Zarządu Regionu oraz Sebastian Derkacz II zastępca przewodniczącego i skarbnik Zarządu Regionu.

Minister Małąg: Przedstawimy projekt ustawy o pracownikach pomocy społecznej

– Chcemy przedstawić projekt ustawy o pracownikach pomocy społecznej; będziemy starali się go tak pilotować, aby ustawa została przyjęta i wdrożona w życie – powiedziała w czwartek szefowa MRIPS Marlena Małąg. Podkreśliła, że projekt dotyczy wsparcia finansowego dla pracowników służb społecznych.

W Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej odbyło się spotkanie z okazji Dnia Pracownika Socjalnego, wypadającego 21 listopada. Wzięli w nim udział minister Marlena Małąg, wiceminister Stanisław Szwed oraz zaproszeni goście – reprezentanci wydziałów pomocy społecznej, samorządowi pracownicy socjalni, przedstawiciele stowarzyszeń i fundacji, a także członkowie Rady Pomocy Społecznej przy Ministrze Rodziny.

Minister Małąg podczas spotkania wskazywała, że ostatnie lata były trudne z powodu wyzwań związanych z pandemią koronawirusa i wojną w Ukrainie. „Musielśmy zdać egzamin z funkcjonowania państwa, z pomocy drugiemu człowiekowi” – mówiła.

Zaznaczyła, że w czasie pandemii ważna była ochrona miejsc pracy i to zadanie zostało zrealizowane. Podkreśliła, że obecnie Polska znajduje się w czołówce państw UE z najniższym bezrobociem.

Szefowa MRIPS zwróciła uwagę, że w czasie pandemii ważna była też szeroko rozumiana pomoc społeczna. „Przez restrykcje, które zostały wprowadzone ludzie zostali w domach, była potrzebna pomoc i organizacja tej pomocy. Państwo zawsze byliście na pierwszej linii frontu” – powiedziała Małąg, zwracając się do pracowników socjalnych.

Poinformowała, że w Polsce pracuje ponad 150 tys. pracowników pomocy społecznej.

„Będziemy wychodzili z projektem”

Szefowa resortu przekazała, że gotowe są systemowe i kompleksowe zmiany w systemie pomocy społecznej. Zapowiedziała złożenie projektu ustawy, który dotyczy wsparcia finansowego osób pracujących w zawodach pomocowych.

„Będziemy wychodzili z projektem ustawy o zawodach pomocowych. Ten projekt ustawy jest już gotowy” – powiedziała.

Jak dodała, regulacja jest efektem podjętych zobowiązań z NSZZ Solidarność. Minister przypomniała o podpisanym w czerwcu tego roku porozumieniu rządu z Solidarnością. W porozumieniu tym zapisano m.in., że Domy Pomocy Społecznej zostaną dofinansowane w 2023 r. kwotą w wysokości 300 mln zł, przeznaczoną na wypłaty dodatków do wynagrodzenia dla pracowników tych instytucji.

„Wtedy były rozmowy, które zakończyły się podpisaniem porozumienia między premierem (Mateuszem Morawieckim) a szefem Solidarności panem przewodniczącym Piotrem Dudą o tym, że będą wypłacane dodatki jednorazowe, ale że będziemy pracowali nad rozwiązaniem, które przyniesie systemowe, kompleksowe zmiany w zakresie pomocy społecznej” – powiedziała Małąg.

„Tę ustawę o pracownikach pomocy społecznej jeszcze ten rząd chce przedstawić, aby ona trafiła do parlamentu. Będziemy starali się ją tak pilotować, aby docelowo ta ustawa została przyjęta i żeby została wdrożona w życie, żebyśmy wykonali to, do czego się zobowiązaliśmy. W tym roku mieliśmy to wsparcie jednorazowe, a to systemowe, kompleksowe jest przedstawione w tej ustawie” – powiedziała Małąg.

Autor: PAP, oprac. bm, Źródło: PAP

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia
spędzonych w ciepłej, rodzinnej atmosferze
i samych szczęśliwych dni
w nadchodzącym roku

w imieniu
Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe
NSZZ „Solidarność”
życzy
Przewodniczący Zarządu Regionu
Bartosz Budziak

Ukonstytuowała się Krajowa Komisja Rewizyjna NSZZ „Solidarność”

Wśród 15 listopada odbyło się pierwsze posiedzenie Krajowej Komisji Rewizyjnej NSZZ „Solidarność” pod przewodnictwem Wojciecha Ilnickiego, przewodniczącego XXXI Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „S”.

W czasie posiedzenia dokonano wyboru składu Komisji na nową kadencję związkową 2023–2028.

Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej została wybrana ponownie Anna Kaurzel. Z kolei jej zastępcami zostali Marek Mazurek i Marek Wątorski.

Do zadań Krajowej Komisji Rewizyjnej należy kontrola nad Komisją Krajową i jej Prezydium w zakresie działalności finansowej, zgodności działania z postanowieniami Statutu i uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów.

Tysol

Wybrano Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz

Maciej Kłosiński

Jerzy Jaworski

Bartłomiej Mickiewicz

W środę, 15 listopada odbyło się w Spale posiedzenie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” X kadencji. Jednym z najważniejszych punktów obrad był wybór członków Prezydium.

Po 13 latach działalności jako wiceprzewodniczący Związku z Prezydium odchodzą: Tadeusz Majchrowicz odpowiedzialny za struktury terenowe, Henryk Nakonieczny odpowiedzialny za dialog społeczny i negocjacje, Ewa Zydorek sekretarz Komisji Krajowej i Bogdan

Kubiak odpowiedzialny za struktury branżowe. Nowy skład Prezydium wyłoniono dzisiaj w czasie posiedzenia Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, które odbywało się w związkowym ośrodku w Spale.

Prezydium KK 2023-2028

Przewodniczącym Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, a zarazem przewodniczącym Prezydium, Piotr Duda zawniósł na posiedzeniu o poparcie czterech kandydatów do nowego Prezydium:

Grzegorza Adamowicza – przewodniczącego Zarządu Regionu Elbląskiego, na funkcję zastępcy przewodniczącego KK; Macieja Kłosińskiego – przewodniczącego Krajowej Sekcji Pracowników Transportu Lotniczego i Obsłu-

gi Lotniskowej, na funkcję zastępcy przewodniczącego KK; Bartłomieja Mickiewicza – dotychczasowy przewodniczącego Krajowego Sekretariatu Służb Publicznych NSZZ „Solidarność” i Krajowej Sekcji Pożarnictwa, na funkcję zastępcy przewodniczącego KK oraz Jerzego Jaworskiego – obecnego Skarbnika Komisji Krajowej, na dotychczas pełniącej funkcję.

– Trudno jest dobrać grupę osób, do których będę miał zaufanie. Zaufanie jakie miałem, przez ostatnie 13 lat, do tych członków Prezydium, którzy teraz ustępują. Odbyłem trudne i szczerze rozmowy z wieloma kandydatami. Niestety sytuacja rodzinna wielu z nich jest tak skomplikowana, że nie pozwala im na to, by objąć te funkcje. Te osoby, które zaproponowałem to ludzie, którym ufam, są mi bardzo bliscie i które chcę

„na maxa” pracować – mówił przewodniczący Piotr Duda.

Przewodniczący „S” zapowiedział także, że szczegółowy podział kompetencji pomiędzy członków Prezydium zostanie ustalony w późniejszym terminie.

Następnie odbyła się krótka prezentacja samych kandydatów. Z przyczyn rodzinnych, na posiedzeniu nie mógł być obecny przewodniczący Mickiewicz.

W tajnym głosowaniu, członkowie Komisji Krajowej poparli w/w kandydatury zatwierdzając skład Prezydium Komisji Krajowej na kadencję związkową 2023–2028. Grzegorz Adamowicz uzyskał 87 głosów, Jerzy Jaworski 83, Maciej Kłosiński 84, a Bartłomiej Mickiewicz 80. Ważnych głosów oddano 87.

Tysol, fot. M. Żegliński

Listopadowe spotkanie klubu SIP

W siedzibie Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” 22 listopada odbyło się spotkanie klubu społecznego inspektora pracy.

Regionalny koordynator ds. bhp Wojciech Zawadzki zaprosił na spotkanie przedstawicieli GRUPY KONCEPT ERGONOMIA z Wrocławia – Barbarę i Dariusza Tokarczyk.

Zostały zaprezentowane ergonomiczne rozwiązania dla biura i pracowników bezpośrednio produkcyjnych. Grupa Koncept Ergonomia aplikuje ergonomię w miejscach pracy za pomocą ErgoSkanu i Audytu pozwalającego dobrze poznać potrzeby Ludzi pracujących w biurach. Poprzez ErgoWalki i szkolenia zwiększają świadomość pracowników, aby bezpiecznie i zdrowo pracowali. Następnie dobierają i dostarczają Ergonomiczny sprzęt do biur. Dodatkowo zostały zaprezentowane Egzoszkielety, wspomagające i kształtujące odpowiednią pozycję ciała w środowisku pracy. Ergonomia pracy to inwestycja w pracownika i w firmę. Aplikacja w środowisku pracy pozwala na zwiększenie wydajności pracy, zmniejszenie ryzyka chorób zawodowych, a także poprawę samopoczucia Ludzi. To szereg korzyści zarówno dla Pracownika jak i dla Pracodawcy.

W spotkaniu Klubu uczestniczyli przedstawiciele: Energetyki Sp. z o.o. w Lubinie, Tauron Kraków Oddział Legnica, MOPS-u w Legnicy, Volkswagena Motor Polska Sp. z o.o. w Polkowicach, Brose-Sitech Sp. z o.o. w Polkowicach, Przedsiębiorstwa Budowy Kopalni PeBeKa w Lubinie oraz oddziałów KGHM Polska Miedź S.A. – Zakładów Górniczych „Rudna” i Huty Miedzi Legnica.

Ogólnopolska Pielgrzymka Kolejarzy na Jasną Górę

Pod hasłem „Mocni świadectwem wiary” w dniach 4-5 listopada odbyła się 40. Ogólnopolska Pielgrzymka Kolejarzy na Jasną Górę. Tegoroczne spotkanie było też podziękowaniem za pontyfikat św. Jana Pawła II w 40. rocznicę jego drugiej pielgrzymki do Polski.

Msza św. odprawiona przez ordynariusza rzeszowskiego ks. bp. Jana Wątrobę o godz. 11 w jasnogórskiej bazylice była kulminacyjnym punktem uroczystości. Według pierwotnych planów wierni mieli zgromadzić się na błoniach pod szczytem. Ze względu na deszcz Eucharystię przeniesiono do bazyliki, a ci, którzy nie zdołali się w niej pomieścić, mogli śledzić bezpośrednią transmisję w sali O. A. Kordeckiego.

„W duchu patriotyzmu kolejarze pielęgnować historię”

„Po raz 40. staje tutaj wspólnota polskich kolejarzy i ich rodzin. Niosą oni ze sobą pamięć tamtego lubelskiego lipca 1981 roku” – powiedział biskup Wątroba. Odniósł się w ten sposób do mającej miejsce w lubelskiej lokomotywni pierwszej rocznicy ogólnopolskich strajków, w wyniku których władze PRL pozwoliły zalegalizować NSZZ „Solidarność”. „Także pamięć o początkach rodzącego się krajowego duszpasterstwa kole-

jarzy i o późniejszych kolejnych inicjatywach i działaniach podejmowanych zawsze w duchu służby na rzecz dobra i bezpieczeństwa podróżnych. W duchu patriotyzmu kolejarze pielęgnować historię, promując polską kolej, solidarnie niosą pomoc kolejarzom, którzy są w potrzebie i zawsze też pamiętają o zmarłych kolegach i koleżankach” – powiedział następnie do wiernych.

W tym roku pielgrzymka miała charakter dziękczynny za życie i nauczanie św. Jana Pawła II w 40. rocznicę jego drugiej pielgrzymki do Polski, a także za 40 lat pielgrzymowania kolejarzy do jasnogórskiego Sanktuarium.

Region Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” reprezentowali kolejarze z PKP Cargo Legnica z zastępcą przewodniczącego Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” Sebastianem Derkaczem wraz pocztami sztandarowymi.

TYSOL, fot. R. Kołodziejczyk (KSK)

Solidarność sprzeciwia się likwidacji IPN i przywróceniu przywilejów emerytalnych esbekom

Na dzisiejszym posiedzeniu w Spale Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” przyjęła dwa stanowiska, w których sprzeciwiała się likwidacji Instytutu Pamięci Narodowej oraz przywróceniu przywilejów emerytalnych esbekom.

Sprzeciw wobec likwidacji IPN

W pierwszym stanowisku członkowie Komisji Krajowej napisali, że powstanie z inicjatywy NSZZ „Solidarność” IPN „jest jednym z najważniejszych osiągnięć wolnej i suwerennej Polski w zakresie przywracania prawdziwej historii najnowszej, budowania świadomości społeczeństwa, czym był PRL i funkcjonujący w jego strukturach aparat represji, oraz narzędzie do oczyszczania życia publicznego z tajnych współpracowników tego reżimu”.

Jako przykład podali Andrzeja Malinowskiego, prezydenta Pracodawców RP, któremu prezydent Andrzej Duda odebrał niedawno dwa odznaczenia państwowe.

W ocenie związkowców „IPN wbrew krytyce z końca lat 90. nie stał się narzędziem walki politycznej i politycznego linczu. Wręcz przeciwnie. IPN przez blisko ćwierćwiecze swojej działalności udowodnił, że jest instytucją rzetelną, merytoryczną i roztropną, a jego decyzje, opinie i wnioski mają gruntowną podstawę naukową i procesową. Dowodem tego jest ogromny dorobek wydawniczy, dokumentacyjny i procesowy. Szczególnym przykładem potwierdzającym wyjątkowość tej działalności są prowadzone w ostatnich latach prace ekshumacyjne ofiar komunistycznego terroru z lat 40. i 50. ubiegłego wieku” – wskazano w stanowisku.

„Polska nie może sobie pozwolić na niszczenie tego dorobku i pozbawianie przyszłych pokoleń narzędzia przywracania prawdy w życiu publicznym, jakim jest Instytut Pamięci Narodowej” – podkreśliła Komisja Krajowa NSZZ „S”.

NIE dla przywilejów esbeckich

W drugim przyjętym stanowisku Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” wyraziła „stanowczy sprzeciw wobec planów przywrócenia uprawnień emerytalnych z lat PRL dla byłych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, które są jednym z punktów umowy koalicyjnej KO, Polski 2050, PSL i Nowej Lewicy”.

„NSZZ «Solidarność», który wywalczył Polsce niepodległość, przypomina, że funkcjonariusze PRL-owskich służb, w tym ci sięjący terror i dopuszczający się zbrodni na narodzie polskim, nie zostali pozbawieni uprawnień emerytalnych, a jedynie przywilejów przyznanych przez komunistyczny reżim. Odebranie tych przywilejów było aktem sprawiedliwości przede wszystkim wobec ofiar tych ludzi, jak również wobec całego społeczeństwa, które uczciwie pracując, takich dodatków nie otrzymywało” – podkreślono.

Związkowcy zwrócili się również do tych posłów, którzy należą lub należeli kiedyś do Solidarności, przestrzegając ich, że głosowanie za przywróceniem przywilejów emerytalnych funkcjonariuszom komunistycznego reżimu „byłoby jednoznaczne z odebraniem sobie prawa do powoływania się na etos Solidarności w swoim życiu”.

Autor: redakcja, kor.; Źródło: tysol.pl; Fot. Marcin Żegliński

W obronie „Solidarności”

14 grudnia w Legnicy w Przyśtanku Historia IPN (siedziba Kurii Biskupiej) odbędzie się sesja popularno - naukowa „W obronie „Solidarności” upamiętniająca 42. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Początek spotkania 0 godzinie 12:00.

Podczas spotkania wykład wygłoszą dr hab. Kamil Dworaczek - dyrektor Oddziału IPN we Wrocławiu „Stan wojenny w Polsce”, Łukasz Sołtysik - Oddział IPN we Wrocławiu „Protesty w województwie legnickim

w pierwszych dniach stanu wojennego”.

Wyświetlony zostanie także film dokumentalny „Rudna - grudzień 1981” produkcji Oddziału IPN we Wrocławiu.

Na zakończenie odbędzie się promocja „Encyklopedii Solidarności” tom 5 i wręczenie publikacji bohaterom biogramów i haseł

Encyklopedia Solidarności. Opozycja w PRL 1976-1989, t. 5, red. nac. Jena Olszok, P. Abryszeński, M. Dąbrowski, P. Zwiernik, Warszawa 2023, ss. 432. Tom 5 wersji książkowej Encyklopedii

zawiera 565 biogramów i 284 hasła rzeczowe.

Biogramy osób z Zagłębia Miedziowego znajdujące się w piątym tomie: Dziurzyński Tomasz, Gorzkowski Roman, Grocki Władysław, Gustaw Andrzej, Halicki Romuald, Jaroszewicz Edward, sp. Juniszewska Lidia Antonina, Korczowski Zbigniew, Krzemiński Marian, sp. Lewicki Jerzy, Madej Jan, Młodecki Mirosław, sp. Myrda Adam, Obremski Wojciech, Potycz Stanisław Andrzej, Sobczak Edward, Szczehowiak Zbigniew, Szymański Zygmunt, Wertka Edward, Wojtków Zbigniew,

Wysocki Antoni, Zawadzka Krystyna, sp. Zawadzki Julian.

Osoby działające w innych regionach a obecnie mieszkające w regionie legnickim: sp. Dutkiewicz Marek sp. - Region Jelenia Góra, Majewicz Marian - Region Dolny Śląsk (Wrocław), Majewski Grzegorz - Region Dolny Śląsk (Wrocław)

Hasła związane z Regionem Zagłębie Miedziowe: „Biuletyn Informacyjny TPKZ NSZZ Solidarność w ZG Polkowice”, Duszpasterstwo Ludzi

Pracy przy parafii pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Lubinie, „Hutnik” (Głogów), Międzyzakładowy Komitet Strajkowy przy ZG „Rudna” w Polkowicach, „Solidarność. Biuletyn Informacyjny KZ NSZZ Solidarność GPB”, Zakłady Górnicze „Rudna” w Polkowicach KGHM w Lubinie.

Autorami biogramów i haseł są: Łukasz Sołtysik, Teresa Misztal, Edward Woltanski, Ryszard Rysnik, Tomasz Galwiczek i Artur Adamski.

UCHWAŁA Nr 1 XXXI KZD ws. nadania tytułu Zasłużony dla NSZZ „Solidarność” Krajowy Zjazd Delegatów

NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie regulaminu przyjętego uchwałą nr 18 XXVI KZD, postanawia nadać tytuł Zasłużony dla NSZZ „Solidarność” niżej wymienionym:

1. Bereszyński Zbigniew — Region Śląsk Opolski
2. Calińska-Mayer Małgorzata — Sekretariat Metalowców
3. Cebula Zbigniew — Sekretariat Metalowców
4. Czyczerski Józef — Region Zagłębie Miedziowe
5. Gacek Andrzej — Sekretariat Metalowców
6. Głowacki Stanisław — Region Świętokrzyski
7. Śp. Grzesik Józef — Region Rzeszowski
8. Kielan Władysław — Sekretariat Metalowców
9. Kłos Kazimierz — Sekretariat Metalowców
10. Kopeć Maciej — Sekretariat Metalowców
11. Korzeniewicz Lesław — Sekretariat Metalowców
12. Kropiwnicki Andrzej — Region Mazowsze
13. Nowacki Andrzej — Region Wielkopolska Południowa
14. Obara Helena — Region Świętokrzyski
15. Ryś Bogdan — Region Świętokrzyski
16. Synowski Mieczysław — Sekretariat Metalowców
17. Szostak Henryk — Region Ziemia Sandomierska
18. Szukała Stanisław — Region Słupski
19. Szymańska Maria — Region Gdański
20. Zieliński Krzysztof — Sekretariat Przemysłu Chemicznego.

UCHWAŁA Nr 2 XXXI KZD ws. przedmiotu obrad XXXII KZD

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” postanawia, że przedmiotem XXXII sesji Krajowego Zjazdu Delegatów, który odbędzie się w pierwszej połowie 2025 roku, będą prace dotyczące zmian w Statucie NSZZ „Solidarność”.

UCHWAŁA Nr 3 XXXI KZD ws. zmiany w Uchwale nr 5 XIX KZD dot. działalności finansowej Związku

Krajowy Zjazd Delegatów wprowadza następujące zmiany w uchwale nr 5 XIX KZD: w paragrafie 1 ust. 1 dopisuje się podpunkt 4 i 5 w brzmieniu:

- 4/ w przypadku niepodjęcia uchwały, o której mowa w ppkt. 3, składka wynosi – przy miesięcznych świadczeniach nieprzekraczających 500 zł. – 2 zł miesięcznie; – przy miesięcznych świadczeniach powyżej 500 zł – 2 zł plus 0,50 zł za każde 100 zł powyżej 500 zł;

5/ przepisy punktu 4 obowiązują do najbliższego posiedzenia władzy stanowiącej organizację podstawowej.

UCHWAŁA Nr 4 XXXI KZD ws. zmian formalno-redakcyjnych

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” upoważnia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” do wprowadzenia poprawek o charakterze formalno-redakcyjnym w dokumentach przyjętych podczas XXXI sesji Krajowego Zjazdu Delegatów w przypadku stwierdzenia błędów o takim charakterze.

APEL Nr 1 XXXI KZD ws. uznania roku 2024 Rokiem Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” apeluje do Parlamentarzystów RP o ustanowienie roku 2024 Rokiem Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki.

W 40. rocznicę porwania i mordu Błogosławionego Księdza Jerzego, patrona NSZZ „Solidarność”, Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” wyraża ogromną wdzięczność orędownikowi Prawdy i Solidarności za jego zaangażowanie i bezinteresowną pomoc dla ludzi krzywdzonych, represjonowanych przez władze komunistyczne, za wierność Kościołowi i Ojczyźnie, za które oddał życie.

STANOWISKO Nr 4 XXXI KZD ws. konieczności stworzenia odrębnej ustawy o szkolnictwie artystycznym

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” uważa, że stworzenie odrębnej Ustawy o Szkolnictwie Artystycznym jest podstawą właściwego funkcjonowania systemu szkół artystycznych. Szkoły artystyczne realizują swoje zadania w oparciu o ustawę Prawo oświatowe i ustawę o Systemie oświaty. Przepisy z tych ustaw są przenoszone na resortowe rozporządzenia inicjowane i procedowane przez Departament Szkolnictwa Artystycznego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wzorowane na rozporządzeniach Ministra Edukacji i Nauki dotyczących szkół ogólnokształcących często nie przystają do realiów szkół artystycznych. Powodują duże komplikacje interpretacyjne, utrudniają funkcjonowanie szkół artystycznych, które nie są w stanie dopasować się do obowiązującego prawa.

Dlatego środowisko związane ze szkołami artystycznymi podjęło już w 2015 roku próbę stworzenia odrębnej ustawy. Inicjatorem był Departament Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie. Powołano wtedy zespół, który miał się zająć zebraniem problemów mających finalnie znaleźć odzwierciedlenie w odrębnej ustawie. Niestety próby te nie zostały do dnia dzisiejszego sfinalizowane. Odrębna ustawa będzie gwarantem właściwego działania i rozwoju szkół muzycznych, plastycznych, baletowych i szkoły cyrkowej.

APEL Nr 2 XXXI KZD ws. krytycznej sytuacji finansowej Instytutów PAN i ich pracowników

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” apeluje do rządu Rzeczypospolitej Polskiej o naprawę krytycznej sytuacji finansowej Instytutów PAN i ich pracowników.

W szczególności apelujemy o:

1. Adekwatne zwiększenie dotacji na działalność statutową Instytutów PAN w celu rekompensaty skutków inflacji oraz pokrycia deficytów budżetowych w działalności statutowej Instytutów PAN, spowodowanych brakiem odpowiedniej waloryzacji tej dotacji,
2. Długo oczekiwana przez środowisko naukowe waloryzacja płac pracowników naukowych i nienaukowych Instytutów PAN do poziomu adekwatnego do ich kompetencji zawodowych,
3. Stosowne podniesienie poziomu ich minimalnych uposażeń.

STANOWISKO Nr 1 XXXI KZD ws. obrony dobrego imienia Św. Jana Pawła II

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” wyraża oburzenie wobec trwających od lat brutalnych ataków na osobę Św. Jana Pawła II, które szczególnie w ostatnich miesiącach znacząco przybrały na sile. Stanowczo protestujemy przeciwko licznym, często zorganizowanym akcjom szkalowania Jego dobrego imienia. Jest to element szerszej akcji skierowanej przeciwko katolikom w Polsce.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że powstanie NSZZ „Solidarność”, a w konsekwencji odzyskanie niepodległości Polska zawdzięcza wyborowi charyzmatycznego kardynała Karola Wojtyły na tron papieski. To On swoją postawą, działalnością oraz nauczaniem stworzył ku temu trwałe fundamenty.

Potwierdzeniem Jego prawości jako człowieka silnego w wierze był wnikliwy proces kanonizacyjny, bez najmniejszych wątpliwości wykazujący Jego świętość. Tym bardziej trudno zrozumieć dlaczego te brutalne napaści, opartej na wątpliwych podstawach, dopuszczają się osoby korzystające z wolności, którą w ogromnej mierze dzięki Św. Janowi Pawłowi II wywalczyliśmy. Nie będziemy stać biernie w sytuacji, gdy niegodziwcy chcą zdyskredytować wielkiego Polaka, obalić nasz symbol narodowy.

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” stanowczo domaga się natychmiastowego zaprzestania tej ohydnej napaści oraz publicznego atakowania katolików, których ta agresja boleśnie dotyka.

STANOWISKO Nr 2 XXXI KZD ws. zmian w ustawie o związkach zawodowych proponowanych przez Zarządy Regionów: Ziemia Łódzka, Dolny Śląsk, Mazowsze oraz Krajowy Sekretariat Metalowców NSZZ „Solidarność”

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” przekazuje Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” do rozpatrzenia w stosownym czasie projekty zmian w ustawie o związkach zawodowych złożonych przez Zarząd Regionu Ziemia Łódzka NSZZ „Solidarność”, Zarząd Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność” i Krajowy Sekretariat Metalowców NSZZ „Solidarność”.

STANOWISKO Nr 3 XXXI KZD ws. podniesienia nakładów na edukację i naukę

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” apeluje do rządu Rzeczypospolitej Polskiej o podniesienie nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe do poziomu co najmniej 4% PKB oraz na oświatę do poziomu co najmniej 8% PKB.

To niezbędny warunek, by:

1. Polska nauka i edukacja skutecznie zmierzyły się z wyzwaniami współczesnej cywilizacji oraz wymaganiami nowoczesnego rynku pracy,
2. Zapewnić właściwe warunki pracy na uczelniach, instytutach naukowych i badawczych oraz w szkołach, przedszkolach i placówkach oświatowych w celu realizacji współczesnych zadań,
3. Zapewnić odpowiedni wzrost wynagrodzeń pracowników nauki, szkolnictwa wyższego i oświaty.

STANOWISKO Nr 8 XXXI KZD ws. wprowadzenia na ekrany polskich kin filmu „Klecha”

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” domaga się pilnego dopuszczenia do rozpowszechniania na ekranach polskich kin filmu fabularnego „Klecha” w reżyserii Jacka Gwizdały.

W naszej opinii przetrzymywanie w swego rodzaju „zamrażarce” dystrybucyjnej filmu opowiadającego o życiu i śmierci Sługi Bożego ks. Romana Kotlarza, Męczennika Radomskiego Czerwca 76, patrona NSZZ „Solidarność” Ziemi Radomskiej, jest niezasadnione.

Ks. Roman Kotlarz, zakatowany na śmierć przez funkcjonariuszy SB – „nieznanych sprawców”, jest postacią heroiczną i ważną dla „Solidarności”. To On, 25 czerwca 1976 r. w czasie buntu radomskich robotników przeciw komunistycznej władzy miał odwagę publicznie udzielić im błogosławieństwa i upominał się o prześladowanych i katowanych za udział w proteście. Zapłacił za to najwyższą cenę – cenę życia.

Jego odwaga winna być przykładem dla wszystkich Polaków, dlatego Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” stanowczo domaga się wprowadzenia na ekrany polskich kin tak ważnego filmu.

STANOWISKO Nr 5 XXXI KZD ws. Polskiej Polityki Przemysłowej dla Sektora Okrętowego

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, zgodnie z treścią przyjętego 10 października 2019 roku przez Zespół Trójstronny ds. Przemysłu Stocznioowego „Manifestu partnerów społecznych Sektora Stocznioowego – Technologia Morska: sektor strategiczny dla Polski”, wnosi o:

uznanie Sektora Okrętowego jako strategicznego w Polskiej Polityce Przemysłowej.

Przemysł okrętowy należy do kluczowych gałęzi gospodarki – to przemysł strategiczny, bardzo istotny dla bezpieczeństwa i obronności państwa, konkurencyjny i podlegający dynamicznym przeobrażeniom, będący pionierem w budowie złożonych typów statków i produkcji najbardziej zaawansowanych technologii. Dlatego domagamy się pilnego przystąpienia do rozmów w ramach Zespołu Trójstronnego ds. Przemysłu Stocznioowego celem wypracowania wspólnych rozwiązań zapewniających dynamiczny rozwój i funkcjonowanie Przemysłu okrętowego w Polsce.

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” wyraża przekonanie, że Polska Polityka Przemysłowa dla Sektora Okrętowego potrzebuje nowych, ambitnych i konkurencyjnych działań obejmujących wszystkie obszary sektora. Głównym celem powinno być stworzenie koniunktury w nadchodzących latach dla wszystkich firm działających na rzecz sektora okrętowego w Polsce, która spowoduje duży skok technologiczny tej branży, zdobycie nowych kompetencji i przewag technologicznych w oparciu o własne know-how, które kreuje dużą wartość dodaną.

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” stwierdza, że opracowanie nowej strategii przemysłowej, obejmującej przemysł stocznioowy, naprawczy, obronny i offshore powinno odbywać się przy współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi stronami (pracownikami, pracodawcami, władzami regionalnymi, instytucjami edukacyjnymi i szkoleniowymi).

Ponadto Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” wnosi o powołanie Sektorowej Rady ds. Umiejętności i Zatrudnienia (zgodnie z ramami opracowanymi w UE), realizującej politykę dopasowania umiejętności w sektorze, która będzie zrzeszać zarówno partnerów społecznych z sektora, jak również przedstawicieli szkolnictwa wyższego oraz organizacje z obszaru szkoleń zawodowych.

STANOWISKO Nr 6 XXXI KZD ws. realizacji porozumienia ze środowiskiem rybaków

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” zwraca się do rządu RP o realizację porozumienia w sprawie rekompensat za pozbawienie możliwości wykonywania zawodu, zawartego w roku 2020 pomiędzy rządem RP a środowiskiem rybaków rekreacyjnych.

STANOWISKO Nr 7 XXXI KZD ws. poparcia działań NSZZ „Solidarność” w Mondelez Polska Production Sp. z o.o. w Bielanych Wrocławskich

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” popiera działania Organizacji Międz Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Mondelez Polska, zmierzających do wzrostu wynagrodzeń dla zatrudnionych pracowników. 4 października br. odbył się 2-godzinny strajk ostrzegawczy. Obecnie pracownicy przygotowują się do strajku generalnego. Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” apeluje do Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” o udzielenie Organizacji Międz Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Mondelez Polska wszelkiej pomocy w dalszych działaniach w Mondelez Polska w Bielanych Wrocławskich w osiągnięciu zamierzonego celu.

STANOWISKO Nr 9 XXXI KZD ws. rzeczywistej kontroli i ochrony rynku pracy w związku z postępującą cyfryzacją

Cyfryzacja i automatyzacja od kilkadziesiąt lat stanowią czynnik zmian na rynku pracy. Jak wynika z danych zawartych w Raporcie Gumtree 2017 Aktywni + Przeszłość rynku pracy dla krajów wysoko rozwiniętych należących do OECD, średnio 57% wszystkich miejsc pracy jest zagrożonych automatyzacją. W Polsce zagrożenie automatyzacją ma dotyczyć średnio 40% miejsc pracy, szczególnie w przemyśle elektronicznym, samochodowym, maszynowym oraz wydobywczym. Do zawodów, których zniknięcie jest prognozowane w związku z rozwojem branży IT i wypieraniem pracy człowieka przez sztuczną inteligencję, zaliczają się głównie: praca biurowa i urzędnicza, sprzedaż i handel, przemysł i przetwórstwo.

Zmieniająca się sytuacja na rynku pracy może być dla pracowników źródłem zagrożeń związanych z koniecznością podjęcia pracy odbiegającej od ich kwalifikacji, ale również związanych z brakiem miejsc pracy, a przez to dostępu do jej wykonywania, gdy prawo do pracy powinno być zagwarantowane nawet przy zapewnieniu bezpieczeństwa socjalnego, bo stanowi warunek integralnego rozwoju człowieka jako osoby.

W Polsce funkcjonuje wiele instytucji odpowiadających za informatyzację. Wśród nich należy wymienić m.in. Ministerstwo Cyfryzacji, Komitet RM ds. Cyfryzacji, Komisję Wspólną Rządu i Samorządu, Radę Dyrektorów IT administracji rządowej, Instytucję Zarządzającą Programem Polska Cyfrowa. Jednak głównym ich zadaniem jest digitalizacja – wspieranie cyfryzacji w Polsce. Niewiele natomiast mówi się na temat zagrożeń związanych z tym procesem, w tym związanych z funkcjonowaniem rynku pracy. W związku z taką sytuacją Krajowy Zjazd Delegatów zwraca się do rządu RP o unormowanie kompetencji instytucji zajmujących się tym procesem oraz stworzenie kompleksowego planu przechodzenia do nowej rzeczywistości zatrudnienia tak, aby zagwarantować ochronę praw człowieka i pracownika.

Uchwałę Programową opublikujemy w styczniowym wydaniu gazety.

Pamiętna grudniowa noc

Krystyna Marcinowska (z domu Mucitowicz). Legniczanka, rocznik 1957. Wychowana w domu wypełnionym wartościami patriotycznymi i miłością do ojczyzny. We wrześniu 1980 r. bez wahania przystąpiła do wolnych związków zawodowych. Od samego początku była czynnie zaangażowana w działalność NSZZ „Solidarność” w regionie legnickim, gdzie w tamtym czasie należała do jednych z najaktywniejszych działaczek. Swoim ideałom i wartościom prodemokratycznym pozostała zresztą wierna na całe życie.

13 grudnia 1981 r. była jedną z osób, które pełniły wówczas dyżur w siedzibie Solidarności Zagłębia Miedziowego przy ul. Jordana w Legnicy. Po latach postanowiła się podzielić swoimi wspomnieniami z tamtych dramatycznych wydarzeń. Poniżej prezentujemy zapis przeprowadzonej z nią rozmowy na ten temat, która została zarejestrowana na początku 2022 r.

W nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r. byłam na dyżurze w siedzibie „Solidarności” przy ul. Jordana. Zastąpiłam koleżankę, która wówczas nie mogła przyjść. Dyżury były nocne i polegały na odbiorze telexu, albo z centrali, albo z Regionu Dolny Śląsk. Następnie trzeba było go przepisać na maszynie i przekazać do drukarni, aby jak najszybciej materiały zostały wydrukowane.

W budynku przy ul. Jordana byłam ja oraz dwóch kolegów. Jednym z nich był Marek Smyk, a o drugim nie chciałabym jednak mówić, bo jak się później okazało, był on u nas „wtyką”. Był to także dzień mojej pierwszej randki z przyszłym mężem, która miała miejsce przed feralnym dyżurem. Sam wieczór był piękny. Sypał śnieg, zimowa, przytulna aura otoczyła całe miasto. Płatki śniegu iskrzyły niczym diamenty, a niebo było całe ugieżdżone. Zapowiadała się noc jak z jakiejś bajki. Niestety niebawem czar prysnął i nastąpiła nad nami ciemność...

Około 21.00 dotarłam na miejsce z prowiantem pod pachą, który przygotowała mi moja Mama. Siedzieliśmy w trójkę i oglądaliśmy telewizję – emitowano program o Kongresie Kultury Polskiej

[chodzi o IV Kongres Kultury Polskiej, trwający od piątku 11 grudnia – M.Ż.]. W pewnym momencie, jakoś przed dwunastą w nocy, może w pół do dwunastej, telewizor gaśnie. Program zanika. Zastanawialiśmy się, co się stało? Jakaś awaria? Nagle rozlega się hałas telexu. Dziewczyna z Regionu Dolny Śląsk zdążyła napisać tylko „U nas gliny...”. Szybko chciałam się dodzwonić to Krysi Sobierajskiej lub Ryśka Sawickiego [wówczas wiceprzewodnicząca i przewodniczący Zarządu Oddziału Wojewódzkiego „Solidarności” w Legnicy – M.Ż.], ale nie dało rady. Zadzwoiłam za to do kilku innych osób, aby ich poinformować, że coś się złego dzieje. Przyszło do nas kilka osób, m.in. kolega, któremu przekazaliśmy kopertę z pieniędzmi – od jakiegoś czasu byliśmy na to przygotowani, bo cały czas się w naszym kręgu mówiło, że coś się szykuje. Był też Edward Jaroszewicz, Zbigniew Kuźniar. Zaraz zadzwoniła też do nas pani z Poczty i mówi: „Uważajcie. Nie wiemy, co się dzieje, u nas gliny. Nie wiemy, co dalej będzie”. Niebawem telefony zostały wyłączone.

Zeszłam na dół do pani na portierni. Powiedziałam, że nie wiemy co się dzieje i co się może wydarzyć, ale poprosiłam o zachowanie spokoju. Zgasiliśmy światło. Kolega poprosił mnie, aby obserwowała przez okno, czy coś się dzieje. W pewnym momencie od strony Koziego Stawu pojawiła się cała kawalkada samochodów, na pełnym sygnale. Duże auta z plandeką, nyski (tzw. suki milicyjne) oraz zwykłe samochody osobowe. Podjechali pod nasz gmach.

Żeby dostać się do budynku trzeba było im otworzyć od wewnątrz. Marek Smyk pobiegł im otworzyć, ale zanim zszedł na dół już została wybita szyba w drzwiach, a jemu przystawiono karabin do klatki piersiowej. Wpadli do środka. Zapytali, czemu mamy światło zgaszone. Odpowiedzieliśmy, „bo jest noc. Jesteśmy na dyżurze, a Wy Panowie kim w ogóle jesteście”. Nikt z nich się jednak nie wylegitymował. Powiedzieli, że są z milicji. Ale żaden z nich nie był w mundurze milicyjnym, wszyscy po cywilnemu. Szybko za to nas samych wylegitymowali. Nikogo

jednak nie uderzyli. Nie mogliśmy się jednak swobodnie poruszać po budynku. Musieliśmy siedzieć w sekretariacie. Nawet o wyjście do toalety trzeba było prosić o zgodę.

Zapamiętałam szczególnie dwa momenty. Pierwszy, to w pewnym momencie podszedł do mnie młody milicjant i mówi, żeby powiedzieć kolegom, że „My nie wiemy, jaki rozkaz dostaniemy”. Sami nie wiedzieli co s w dzieje. Podobno wrócili z dyżuru i gdy byli w trakcie jedzenia kolacji, zostali ponownie wezwani na akcję. Prosił nas o zachowanie spokoju, bo nadal nie wiedzieli co dalej. Drugi moment, to sytuacja, gdy podszedł do mnie inny młody milicjant i dał mi swoją kanapkę. Wiedząc, że mogę być głodna chciałam się z mną podzielić jedzeniem. Wtedy wszedł do pokoju szef całej tej akcji. Strasznie zrugął tego funkcjonariusza. Ja zresztą podziękowałam za tę kanapkę.

Tymczasem reszta chodziła po całym budynku i z kopa wchodziła do każdego pomieszczenia po kolei. Tam, gdzie się nie dało w ruch poszły łomy. Dochodził też hałas z parteru, jak była niszczone drukarnia. Trwało to całą noc. Nad ranem, gdy zaczynało świtać, było widać, że coś z stamtąd także wynoszą. Wtedy też przyjechał jeden mundurowy. Poprosił mnie, abym była świadkiem podczas rewizji pokoju przewodniczącego.

Niebawem kazano nam się ubrać i wychodzić pojedynczo. Milicjanci stali z karabinami, których lufy były wycelowane w nas.

czę, która czekała na mnie w celi. Milicjanci, którzy się mną wtedy „opiekowali” nie byli też jakoś specjalnie aroganccy. W celi, która znajdowała się w piwnicy, było jednak strasznie zimno. Dobrze, że miałam na sobie kożuch. Później dostałam jedzenie, jakąś zupę, którą mieli podobno przywieźć z garnizonu wojskowego. Nałożyli to do jakiejś metalowej miski, ale nie narzekałam, bo wtedy wszystko smakowało bardzo dobrze. Zakomunikowałam im również, że mam w torebce antybiotyk, bo byłam wtedy przeziębiona. Wyprowadzili mnie z celi

ry – M.Ż.], która pracowała u nas w redakcji „Solidarności Zagłębia Miedziowego”. Była też zatrudniona w PAX-ie. Trochę się od niej więcej dowiedziałam, co dzieje się na ulicach. Najbardziej jednak martwiłam się o rodziców. Mama chorowała na serce i obawiałam się, że z tych nerwów, bo przecież nie wiedzieli, co się ze mną dzieje, mogło się coś jej coś stać.

Niebawem zostałam przesłuchana po raz drugi. Znowu prowadził je znany mi już esbek, który jak się później okazało miał być „specjalistą od kobiet”. Zadawał standardowe pytania typu „a dlaczego?”, „a na co?”, „a po co?”. Do tego propozycja współpracy, kupowanie. Straszliwie, że wszystko wiedzą, co robię itp. Oczywiście odmówiłam. Niebawem jednak dowiedziałam się, że mam wyjść. Było to już po 22.00. Gdy wyszłam za bramę, milicjant stojący przy wyjściu poprosił mnie o przepustkę. Ja żadnej przepustki nie miałam i mówię, że przecież przed chwilą wypuścili mnie z celi. On wtedy ryknął: „Wróć dziewczyno po przepustkę, bo zaraz znowu Cię na ulicy zgarną i tutaj przywiozą”. Wróciłam więc tam i poprosiłam o takową. A tam oczywiście: „Jaką przepustkę, czego ty chcesz?!”. Powiedziałam im więc, że będę musiała zostać tutaj. W końcu więc otrzymałam odpowiedni dokument.

Do domu nie miałam jednak daleko, bo mieszkałam przy ul. Jaworzyńskiej. Dotarłam tam więc już w pół do jedenastej wieczorem. Wpadliśmy sobie z rodzicami w ramiona. Połały się łzy. Dowiedziałam się od rodziców, że już w niedzielę księża z kościoła Trójcy Świętej przyszedli do rodziców i powiedzieli im co się dzieje. Jednocześnie rodzice oddali im wszystkie moje materiały związane z „Solidarnością”, jak ulotki, czy afisze, których sporo miałam w mieszkaniu. Okazało się też, że gdy rodzice dowiedzieli się od duchownych, że zostałam aresztowana, szybko zaczęli chodzić po wszystkich komendach milicji w Legnicy. I wszędzie byli wyśmiewani. Milicjanci mówili między sobą: „Ty słyszałeś, żeby ktoś u nas z <<Solidarności>> był zatrzymany?”. Kłamali w żywe oczy, że nikogo takiego nie ma.

Relację spisał, opracował i poprzedził wstępem: dr Marek Żak (Muzeum Miedzi w Legnicy)

Krzyże Wolności i Solidarności dla działaczy z Regionu

W auli Zakładu im. Ossolińskich we Wrocławiu odbyła się podniosła uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności zasłużonym działaczom niepodległościowym. Otrzymali je także działacze Regionu Zagłębie Miedziowe.

W imieniu odznaczonych głos zabrał pan Roman Adam Gorzkowski, który dziękował za odznaczenie, ale jednocześnie zadeklarował, że jest to również duże zobowiązanie.

– Wydawało nam się, że po roku 89 już nie będzie dużych problemów z realizacją bliskim nam wartości. Niestety, dzisiejsza młodzież gdzieś odpłynęła, obrała swoje ścieżki. Patriotyzm, niepodległość, demokracja są niemodne. Są różnie definiowane. Zainteresowanie historią i jej znajomość są znikome. Dlatego powinniśmy wrócić do definicji i nie wstydzić się pielęgnowania tradycji, wartości konserwatywnymi i pravicowymi. Dlatego mam nadzieję, że młodymi ludźmi wstrząsną skutki zmian, jakie wokół nas się dzieją.

ROMAN ADAM GORZKOWSKI

– Odznaczenie KWiS zostało nadane postanowieniem Prezydenta RP nr 393/2023

Roman Adam Gorzkowski urodzony w 1954 roku w Legnicy. Zaangażował się w działalność antykomunistyczną w drugiej połowie lat siedemdziesiątych XX w. W latach 1976-1977 był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa z powodu „propagowania wrogich poglądów i działalności przeciwko linii politycznej partii”.

W listopadzie 1980 r. został członkiem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Złotoryi, zasiadał m. in. w Okręgowej Komisji „Solidarności” Pracowników Oświaty i Wychowania oraz uczestniczył w zebraniach Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej „Solidarności” w tym mieście. W czerwcu oraz październiku 1981 r. pełnił mandat delegata na Walny Zjazd Delegatów Województwa Legnickiego. W latach 1980-1981 zajmował się kolportażem prasy i wydawnictw bezdebitowych.

Z uwagi na swoje zaangażowanie w działalność związkową – 5 listopada 1982 r. został powołany na ćwiczenia w Wojskowym Obozie Specjalnym w Rawiczu, gdzie przebywał do 2 lutego 1983 r. Szkolenie rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z umacnianiem obronności kraju ani z podnosze-

niem żołnierskich umiejętności, a służyło jedynie walce przeciw antykomunistycznej opozycji, będąc dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia.

JACEK MARIUSZ WILCZAK

– Odznaczenie KWiS zostało nadane postanowieniem Prezydenta RP nr 222/2023

Janek Mariusz Wilczak urodził się w 1972 roku w Gubinie. Prowadził działalność antykomunistyczną w latach 1988-1989. Od marca 1988 r. aktywnie uczestniczył w kolportażu książek i czasopism drugiego obiegu, a także ulotek oraz innych druków (m.in. kartek świątecznych, znaczków pocztowych podziemnych, cegiełek na „Solidarność”), wydawanych przez konspiracyjne struktury „Solidarności” w Zagłębiu Miedziowym albo przywożonych przez kolporterów spoza województwa legnickiego.

W latach 1988-1989 w Głogowie był zaangażowany w Ruchu Młodzieży Niezależnej (RMN), z którym współtworzył w tym mieście Wolny Ruch Ekologiczny (współpracując z podziemną „Solidarnością” oraz wrocławskimi działaczami Ruchu „Wolność i Pokój”). W ramach tych struktur organizował w Głogowie nielegalne marsze ekologiczne, jak również pomagał w gromadzeniu informacji

o ukrywanych przez władze skutkach skażenia środowiska naturalnego, które powodował miejscowy przemysł wydobywczy.

Od lutego do maja 1989 r. współorganizował happeningi Pomarańczowej Alternatywy („Pierwszy Dzień Wiosny”, „Dzień Kosmonauty”, „Pogrzeb Komuny”). Od lutego do czerwca 1989 r. pełnił funkcję redaktora i kolportera pisma „Extrema”, sygnowanego przez RMN w Głogowie.

Uczestniczył wielokrotnie w akcjach wykonywania napisów i rysunków o treści antykomunistycznej, a także przeciwko obecności żołnierzy sowieckich w Polsce.

ZYGMUNT WOLSKI

– Odznaczenie KWiS zostało nadane postanowieniem Prezydenta RP nr 222/2023

Zygmunt Wolski urodził się w 1951 roku w Michałowie. Jako pracownik Fabryki

Urządzeń Mechanicznych w Chocianowie, był od września 1980 r. członkiem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, pełniąc funkcję przewodniczącego koła związku na wydziale remontowym. Od grudnia 1980 r. należał do Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”.

W 1982 r. na terenie swojego zakładu pracy kolportował ulotki o treści antypaństwowej. W ramach represji został objęty kontrolą operacyjną oraz internowany 8 listopada 1982 r. w Wojskowym Obozie Specjalnym w Rawiczu, gdzie przebywał do 2 lutego 1983 r. Szkolenie rezerwistów w tej jednostce nie miało nic wspólnego z umacnianiem obronności kraju ani z podnoszeniem żołnierskich umiejętności, a służyło jedynie walce przeciw antykomunistycznej opozycji, będąc dotkliwą represją polityczną wobec powołanych na ćwiczenia.

ROMAN MIROSŁAW WRÓBLEWSKI

– Odznaczenie KWiS zostało nadane postanowieniem Prezydenta RP nr 173/2023

Roman Mirosław Wróblewski urodził się w 1966 roku w Jaworze. Od 1986 r. jako uczeń szkoły średniej, następnie również jako student zajmował się kolportażem m.in. ulotek, znaczków oraz innych wydawnictw podziemnych, działając w ramach struktur nielegalnej „Solidarności”.

Organizował także zbiórki funduszy na rzecz „Solidarności” oraz brał udział w licznych akcjach manifestacyjnych. Jego działalność opozycyjna trwała do 1989 r.

IPN, fot: Janusz Wolniak Solidarność Dolny Śląsk

Ksiądz Marian Kopko odznaczony Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości

W Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim odbyła się uroczystość, w której to zasłużeni otrzymali odznaczenia oraz medale. Wśród odznaczonych był ksiądz Marian Kopko, który otrzymał Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości. Odznaczenia w imieniu Prezydenta RP Andrzeja Dudy wręczył Jarosław Obremski Wojewoda Dolnośląski.

Marian Kopko, ks., ur. 7 III 1951 w Nowej Rudzie. Ukończył Zasadniczą Szkołę Poligraficzną w Nowej Rudzie

(1968), LO tamże (1975), absolwent Wyższego Duchownego we Wrocławiu (1981).

1968-1969 pracownik drukarni państwowych w Koszalinie i Przemyśle, 1969-1971 zasadnicza służba wojskowa we Wrocławiu, 1971-1975 pracownik Domu Pomocy Społecznej w Jugowie, 1975-1981 studia w WSD we Wrocławiu.

1981-1985 wikariusz w parafii Świętej Trójcy w Legnicy. 1981-1991 współpracownik „S”: 1981-1985 ukrywał działaczy „S” w swoim mieszkaniu, przechowywał i kolportował pod-

ziemną prasę i ulotki, kapelan Duszpasterstwa Ludzi Pracy w Legnicy, inicjator wmurowania tablic pamiątkowych poświęconych m.in. Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu w kościele Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Legnicy; 1985-1991 wikariusz w parafii Wniebowzięcia NMP w Bielawie, organizator Duszpasterstwa Ludzi Pracy, Mszy za Ojczyznę, wykładów, spotkań i wystaw o tematyce patriotycznej, inicjator wmurowania tablic pamiątkowych poświęconych m.in. Konfederatom Barskim. W 1987 ukazany grzywną przez kolegium ds. wykro-

czeń za odprawienie mszy św. w Górach Sowich 1 V 1987.

W 1989 zaangażowany w działalność KO Ziemi Dzierżoniowskiej. 1991-2008 proboszcz parafii Matki Bożej Królowej Polski w Polkowicach; inicjator budowy kościoła tamże oraz kościołów w Guzicach i Moskorzynie. Od 1992 kierownik Pieszej Pielgrzymki na Jasną Górę z Diecezji Legnickiej. Od 1993 kanonik generalny Kapituły Legnickiej; od 1995

prałat; od 23 VI 2008 proboszcz i kustosz Sanktuarium Matki Boskiej Łaskawej w Krzeszowie; od 2022 diecezjalny duszpasterz rolników.

Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2017) i Krzyżem Wolności i Solidarności (2015).

Do I 1989 rozpracowywany przez Ref. V RUSW w Dzierżonowie w ramach SOS.

Źródło: Encyklopedia Solidarności

Koniec okupacji

Sowieci wychodzą

Pierwszym dowódcą Północnej Grupy Wojsk Armii Radzieckiej (stacjonującej w Polsce) był Konstanty Rokossowski, marszałek Związku Radzieckiego, ostatnim zaś Wiktor Dubynin (były dowódca okupacyjnych wojsk sowieckich w Afganistanie).

W 1989 roku w Polsce rozpoczęły się demokratyczne przemiany, lecz sytuacja PGW nie uległa zmianie. Sowieci wyrazili zgodę na rozpoczęcie rozmów z władzami polskimi o wycofaniu wojsk dopiero jesienią 1989 roku, że po oficjalnej nocy rządu RP. Wydaje się zresztą, że było to skutkiem uzgodnień niemiecko-sowieckich o wyprowadzeniu wojsk radzieckich z Niemiec Wschodnich. Rokowania trwały niemal dwa lata, tym bardziej, że premier Tadeusz Mazowiecki traktował obecność wojsk Armii Sowieckiej jako gwaranta polskiej granicy zachodniej. W międzyczasie przestał istnieć ZSRR, a rozmowy kontynuowane były przez nowe władze Federacji Rosyjskiej. Tymczasem kierownictwo PGWAR zupełnie dowolnie dyslokowało się między Świdnicą, a Legnicą, nie zwracając uwagi na lokalne porozumienia z pełnomocnikiem rządu polskiego.

W maju 1992 roku podpisano w Moskwie pakiet porozumień, dotyczących warunków wycofania wojsk rosyjskich. Jego główną ideą była tzw. „opcja zerowa”, czyli wzajemne darowanie wszelkich zobowiązań. W praktyce oznaczało to zrzeczenie się ok. 62 bilionów złotych (w cenach 1993 r.) długów radzieckich wobec Polski. Ważną kwestią, którą próbowano wpisać do porozumienia były tzw. polsko-rosyjskie spółki joint venture. Na szczęście dzięki stanowczości premiera Jana Olszewskiego do tego nie doszło, a przecież tego rodzaju spółki mogły być przyczółkami GRU, KGB i nomenklatury partyjnej. „Tymczasem już od stycznia 1992 roku PGW przesta-

ła w ogóle płacić czynsz dzierżawny państwu polskiemu, a wcześniej wstrzymała również przekazywanie miastu obiektów przeznaczonych na cele mieszkalne i publiczne. Po Sowietach zostało wiele szkód ekologicznych, które objęły ok. 70% obszaru stacjonowania Rosjan w Legnicy. Gnojowice ze swoich chlewni odprowadzali do środowiska, nieprawidłowo pobierali wodę głębinową, wylali paliwo lotnicze do gruntu itp.”

Generał Dubynin przez cały okres pobytu w Legnicy zachowywał się prowokacyjnie, otwarcie groził Polakom użyciem siły, a w styczniu 1991 roku otwarcie szantażował „Wojska radzieckie powrócą na terytorium wielkiego radzieckiego państwa zgodnie z naszymi planami i trasami. W takim wypadku będziemy w pełni odpowiadać jedynie za życie i zdrowie ludzi radzieckich, nie biorąc odpowiedzialności za stronę polską.”

li ruch WiP, NSZZ „Solidarność”, parlamentarzyści i KPN. 21 maja 1990 roku strajk głodowy podjęli Marek Zadrozny (WiP) i Jerzy Dziedzicki (KPN). W swym oświadczeniu pisali m.in. „Głodujemy, bo radzieccy obywatele dewastują polskie mieszkania, wrywają klepkę podłogową i palą nią w piecach (...)

roku Sowieci interweniowali zbrojnie w Wilnie i w Rydze. „Prezydium Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Zagłębia Miedziowego napisało w swym oświadczeniu – Poruszeni zamachem radzieckiego agresora na suwerenność Litwy pragniemy wyrazić nasz stanowczy protest. Jako związek zawodowy, wyrosły z wielkiego ruchu solidarnościowego, dla którego niepodległość i wolność to wartości najwyższe, łączymy się w bólu z narodem litewskim. Radziecka agresja na Litwie jest kolejnym przykładem na to, jak niebezpieczeństwo dla Rzeczypospolitej niesie za sobą pobyt wojsk radzieckich w Polsce. Dlatego protestując przeciwko sowieckiemu totalitaryzmowi, domagamy się natychmiastowego i bezwarunkowego wycofania jednostek Armii Radzieckiej z polskiego terytorium.”

Ostatecznie wojska rosyjskie opuściły Polskę 17 września 1993 roku. Data wybrana przez stronę polską

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

Nastroje społeczne – precz!

Zniecierpliwienie narastało w Polsce od 1989 roku. Pierwsze protesty przeciwko obecności Armii Czerwonej w Polsce miały miejsce już w lipcu 1989 roku. Były to wystąpienia Międzimiastówki Anarchistycznej Śląsk. Okupowano wejście do komendy garnizonu PGWAR. Na transparentach widniały hasła: „Żołnierze wracajcie do domów”, „Moskwa lepsza niż Legnica”. W listopadzie odbyła się kolejna demonstracja „Sowieci do domu” organizowana przez ruch Wolność i Pokój, udział w niej wzięło kilkaset osób, wśród nich ówczesny senator Stanisław Obertaniec. Manifestanci skandowali „Bolszewicy precz z Legnicy... Sowieci do domu, czołgi do Wołgi”. Kolejna fala protestów miała miejsce wiosną 1990 roku. Protestowa-

handlują bronią: granaty sprzedają po 80 tysięcy złotych, a karabiny po 3 miliony złotych.”

Rada Miejska Legnicy powołała grupę negocjacyjną do prowadzenia rozmów z głodującymi (Jerzy Bednarz, Franciszek Grzywacz, Wojciech Obremski). Uznając protest za słuszny postulowano zmianę jego formy. Ostatecznie głodówka została zawieszona w lipcu 1990 (po przybyciu do Legnicy szefa KPN Leszka Moczulskiego i pierwszego sekretarza ambasady radzieckiej).

„W sierpniu 1990 roku stanowisko w sprawie stacjonowania wojsk radzieckich zajął także Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność”, wyrażając zaniepokojenie brakiem konstruktywnego rozwiązywania czasowego pobytu wojsk Armii Radzieckiej w Legnicy i w województwie legnickim.” Na początku 1991

nie była przypadkowa. 17 września 1993 roku wojska ZSRR rozpoczęły okupację ziem polskich. I teraz, 54 lata później, okupanci zostali nareszcie usunięci.

Agnieszka Rurak-Żeleźny

Robert Żeleźny, „Wojska radzieckie w Legnicy 1945-1993. Okupacja, kontrola czy pobyt? Próba odpowiedzi” w „Wojska radzieckie w Polsce 1939-1993” pod redakcją Stanisława Dąbrowskiego, Kazimiery Jaworskiej i Wacława W. Szeleńnickiego, Legnica 2013

Grzegorz Baziur, „Precz z sowiecką okupacją!” Konfederacja Polski Niepodległej wobec stacjonujących w Polsce oddziałów PGWAR w latach 1979-1990...” w „Wojska radzieckie w Polsce 1939-1993” pod redakcją Stanisława Dąbrowskiego, Kazimiery Jaworskiej i Wacława W. Szeleńnickiego, Legnica 2013

Bal barbórkowy NSZZ „Solidarność” O/ZG „Polkowice – Sieroszowice”

Niezapomniana zabawa trwała do wczesnych godzin porannych. Przewodniczący Bogusław Szarek przywitał serdecznie wszystkich gości. Tradycyjnie uczestników do tańca podrywał zespół Vega, który jest już

z nami od 12 lat. Hotel Gołębiowski w Karpaczu zapewnił wyśmienite wrażenia kulinarne, a gości dopełnił piękny wystrój sali. Uczestnikom balu dopisywały wyśmienite nastroje oraz niespożyte siły do tańca.

Bal Barbórkowy Solidarności ZG Rudna

Bal na kilkaset osób zorganizowała Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” ZG Rudna dla swoich członków i ich rodzin. Bal odbył się w Miedzianej Perle w Lubinie. Zarząd Regionu reprezentował Marcin Sadowski zastępca przewodniczącego Zarządu Regionu Zagłębie miedziowe NSZZ „Solidarność”.

Hutnicy z Solidarności bawili się na Kawaleryjskiej w Legnicy

18 listopada odbyła się zabawa taneczna zorganizowana przez Komisję Zakładową NSZZ Solidarność Huty Miedzi Legnica. Udział wzięło 150 osób. W trakcie zabawy jak co roku odbyła się loteria fantowa oraz licytacja. Zebrane środki zostaną przekaza-

ne dla dzieci z Centrum Opiekuńczo Wychowawczego na zakup prezentów świątecznych. Zabawa odbyła się w Legnicy w Sali Bankietowej „Kryształowa” przy ulicy Kawaleryjskiej. Oprawę muzyczną zapewnił zespół Avinski Show.

Karczma piwna „Solidarności” ZG Polkowice – Sieroszowice na tysiąc osób

W sobotę odbyła się kolejna karczma piwna członków NSZZ „Solidarność” O/ZG Polkowice – Sieroszowice. Tegorocznym tematem przewodnim była „kuchnia górnicza”. Ponad tysiąc uczestników rywalizowało w konkurencjach oraz zabawach, którym towarzyszyły głośne śpiewy. Nie zapomniano również pożegnać tegorocznych emerytów jak i wspomnieć kolegów, którzy odeszli na wieczną szychbę.

Zarząd Regionu reprezentował Bartosz Budziak przewodniczący.

Spotkanie integracyjne Solidarności Inova

Spotkanie integracyjne pracowników Inova z Solidarności toczyło się w rytmach lat 90-tych. Region Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” reprezentował Bartosz Budziak przewodniczący.

Karczma piwna „Solidarności” ZG Rudna

25 listopada, odbyła się karczma piwna członków NSZZ „Solidarność” O/ZG Rudna w temacie wojskowym. Uczestnicy rywalizowali w konkurencjach oraz zabawach, którym towarzyszyły głośne śpiewy. Zarząd Regionu reprezentował Przewodniczący Bartosz Budziak.

Karczma piwna Solidarności ZWR

W Lubinie w Miedzianej Perle odbyła się Karczma Piwna Zakładów Wzbogacanie Rud NSZZ „Solidarność”. Region Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” reprezentował Bartosz Budziak przewodniczący ZR.